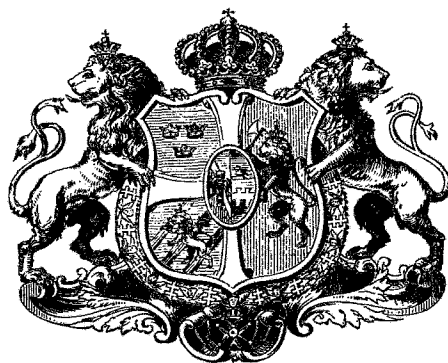

BIDRAG TILL
SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK.

O) LANDTMÄTERIET. XXIII.

LANDTMÄTERISTYRELSENS
UNDERDÅNIGA BERÄTTELSE
FÖR ÅR
1890.

STOCKHOLM
IVAR HÆGGSTRÖMS BOKTRYCKERI
1891.

INLEDNING

TILL

Bidrag till Sveriges officiella statistik. O. Landtmäteriet. – Stockholm : Ivar Hæggström, 1868-1911.

Täckningsår: 1867-1910.

Landtmäteriet bytte år 1878 namn till Landtmäteristyrelsen

Efterföljare:

Landtmäteri / av Kungl. Landtmäteristyrelsen. – Stockholm : Ivar Hæggström, 1912-1952. – (Sveriges officiella statistik)

Täckningsår: 1911-1950

Översiktspublikationer

Statistisk utredning rörande under åren 1828-1905 utförda landtmäteriförrättningar m. m. / af Kungl. Landtmäteristyrelsen verkställd år 1906. (Bidrag till Sveriges officiella statistik. O. Landtmäteriet. XXXVII[: Bihang])

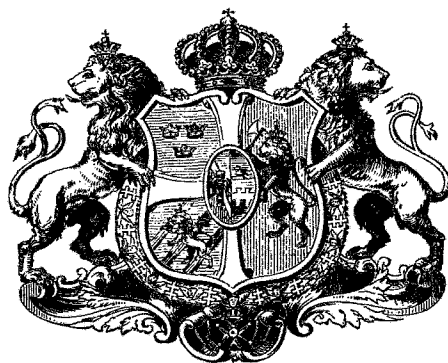
Bihang till Landtmäteristyrelsen underdåniga berättelse för år 1905

Historisk statistik för Sverige. D. 2, Väderlek, lantmäteri, jordbruk, skogsbruk, fiske t.o.m. år 1955. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1959

BIDRAG TILL
SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK.

O) LANDTMÄTERIET. XXIII.

LANDTMÄTERISTYRELSENS
UNDERDÅNIGA BERÄTTELSE
FÖR ÅR
1890.

STOCKHOLM
IVAR HÆGGSTRÖMS BOKTRYCKERI
1891.

Innehållsförteckning.

Underdånig berättelse	Sid. 3.
Tabell-bilagor:	
Tab. 1. Sammandrag öfver 1890 afslutade landtmäteriförrättningar i riket, länsvis	» 10.
Tab. 2. Sammandrag öfver afslutade egentliga laga skiftens och, med undantag för storskiften och afvittringar, alla andra landtmäteriförrättningars omfång åren 1885—1890	» 12.
Tab. 3. Öfversigt öfver den arbetande landtmäteripersonalen vid allmänna skiftesverket samt dervid förekomna landtmäteriförrättningars mängd, beskaffenhet och handläggning under år 1890	» 14.
Tab. 4. Sammandrag öfver förordnanden till landtmäteriförrättningar, utfärdade åren 1885—1890	» 16.
Tab. 5. Uppgift å jordegares utgifter för laga skiften, afslutade under år 1890	» 17.
Tab. 6. Allmänna skiftesverkets i riket ställning den 31 Dec. 1890	» 17.
Tab. 7. Storskiftes- och afvittringsverkens fortgång år 1890.	» 18.
Tab. 8. Sammandragen femårsöfversigt af storskiftes- och afvittringsverken åren 1886—1890	» 18.

Table des matières.

Rapport au Roi	pag. 3.
Tableaux annexés:	
Tabl. N:r 1. Travaux d'arpentage achevés en 1890, par préfectures »	10.
Tabl. N:r 2. Résumé, par ans, des répartitions légales des parcelles et d'autres travaux d'arpentage, achevés pendant les années 1885—1890	» 12.
Tabl. N:r 3. Nombre d'arpenteurs en activité ainsi que nombre, espèce et procédé de leurs travaux, en 1890	» 14.
Tabl. N:r 4. Nombre des commissions expédiées aux arpenteurs pour l'exécution des réquisitions, faites pendant les années 1885—1890	» 16.
Tabl. N:r 5. Dépenses des propriétaires pour les répartitions légales des parcelles, achevées en 1890	» 17.
Tabl. N:r 6. Etat des différentes répartitions des parcelles, le 31 déc. 1890	» 17.
Tabl. N:r 7. Délimitation des terres publiques et distribution entre l'Etat, les communes et les particuliers des dites terres, ainsi que répartition des parcelles distribuées à ces derniers »	18.
Tabl. N:r 8. Résumé, pour les années 1886—1890, des opérations mentionnées dans le tableau N:r 7	» 18.

Till Konungen.

Landtmästeristyrelsen får härmed afgifva underdånig berättelse om landtmäteriet i riket för år 1890, upptagande särskilda redogörelser angående: Rikets Generallandtmäterikontor; Landtmäteripersonalen; Det allmänna Skiftesverket samt Storskiftes- och Afvittringsverken.

Rikets Generallandtmäterikontor.

1:o. Såsom närmare synes af Landtmästeristyrelsens till Eders Kongl. Maj:ts Justitiekanslers-embete den 14 sistlidne Januari afgifna arbetsförteckning för år 1890, har följande antal mål och ärenden handlagts af Styrelsen, nemligen:

Bref och remisser från Eders Kongl. Maj:ts Kansli och Högsta Domstol, 1 balanserad och 66 inkomna under året, deraf 18 skiftesmål, tillsammans 67, af hvilka 64 blifvit afgjorda och 3 balanserade till år 1891;

Bref och remisser från Eders Kongl. Maj:ts Kollegier, Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande samt andre embetsverk och myndigheter, 1 balanserad och 158 inkomna under året, tillsammans 159, af hvilka 158 blifvit afgjorda och 1 balanserad till år 1891;

Ansökningar m. m., 5 balanserade och 384 inkomna under året, tillsammans 389, af hvilka 380 blifvit afgjorda och 9 balanserade till år 1891.

Styrelsen har sålunda under år 1890 haft att handlägga 7 balanserade och 608 inkomna, tillsammans 615 mål och ärenden, af hvilka 602 blifvit afgjorda och 13 balanserade till år 1891.

2:o. Oberäknadt remisser inom kontoret och utlemnade protokollsutdrag, utgör antalet af från Styrelsen utgångna expeditioner 1,001.

3:o. Landtmäterifiskalen har haft att handlägga 9 balanserade och 203 under året inkomna, tillsammans 212 mål och ärenden, af hvilka 198 blifvit afgjorda och 14 balanserade till år 1891.

4:o. Aktuarien har mottagit och qvitterat 4,557 regalark inkomna publika renovationer, ombesörjt utlåning till offentliga myndigheter af 910 kartor och beskrifningar samt till enskilda personer på begäran utgifvit kopior eller utdrag af 87 kartor och 92 beskrifningar mot stämpelafgifter till ett sammanräknadt belopp af 2,464 kronor.

5:o. Ingeniörerne hafva hufvudsakligen varit sysselsatta med dels arkivundersökningar för utredning af förekomna ärenden, dels erforderliga uträkningar af kartor beträffande skiftesfrågor remitterade till Landtmästeristyrelsen, dels revision af de till arkivet hörande kartebooksregistren, dels granskning af de publika renovationer, som från förste landtmätarne i länen för deras egna förrättningar inkommit, och hvilka renovationer innehålla tillsammans 263 regalark, samt dels granskning och kollationering af samt beräkning af lösen för de ofvannämnda af aktuarien till enskilda personer samt stämpelafgifter utgifna kartor och beskrifningar, som af ingeniörerne jemväl till riktigheten blifvit attesterade. Dessutom hafva ingeniörerne biträdt vid handläggning af åtskilliga andra inom General-landtmäterikontoret förekomna göromålsamt bestridit landtmäterisekreterare-, landtmäterifiskals- och aktuarietjensterne under de

Redovisning.

tider, då ordinarie innehafvarne af dessa tjänster åtnjutit semester eller tjänstledighet.

6:o. Under år 1890 hafva vid Generallandtmäterikontoret varit anställda, utom tillfälliga biträden, tre extra biträden, hvilka tjänstgjort hela året. En af dem har verkställt ren-

skrifning, den andre har biträdt landtmäterisekreteraren och den tredje sysselsatts af aktuarien med åtskilliga i arkivet förekomna göromål.

7:o. Förhållandet med de åt Styrelsens vård och förvaltning anförtrodda medel har varit följande:

	D e b e t.						K r e d i t.							
	Behållning från år 1889.		Uppbörd.		Leverering från Statskontoret.		Utgift.		Leverering till Statskontoret.		Behållning till år 1891.		S u m m a.	
Sjette hufvudtiteln:	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.
Af anslaget till landtmäteristaten, Generallandtmäterikontoret:	—	—	—	—	17,200	—	17,200	—	—	—	—	—	17,200	—
Löner	—	—	—	—	9,200	—	9,200	—	—	—	—	—	9,200	—
Tjänstgöringspenningar	—	—	—	—	4,981	7	4,981	7	—	—	—	—	4,981	7
Extra biträden och renskrifning m. m.	—	—	—	—	3,000	—	3,550	—	—	—	78	—	3,628	—
Arvoden till lärare för landtmäterielever	628	—	—	—	4,600	—	4,600	—	—	—	—	—	4,600	—
Af anslaget till ålderstillägg	—	—	—	—	2,400	—	2,303	24	—	—	172	35	2,475	59
Dito till skrifmaterialier och expenser, ved m. m.	69	91	5	68	1,000	—	600	—	—	—	400	—	1,000	—
Dito till reparation af kartor m. m.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sjunde hufvudtiteln:	—	—	—	—	212	31	212	31	—	—	—	—	212	31
Af anslaget till postafgifter	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nionde hufvudtiteln:	—	—	—	—	887	33	887	33	—	—	—	—	887	33
Af allmänna indragningsstaten:	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ingenjören P. E. Bergstrand, enligt K. brefvet den 1/6 1878	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Diverse medel:	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Böter och viten samt ersättningsmedel	3,930	81	222	68	—	—	174	13	85	—	3,894	36	4,153	49
Summa	4,628	72	223	36	43,480	71	43,708	8	85	—	4,544	71	48,337	79
Förestående behållning till år 1891 utgöres af:	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kontant behållning hos redogöraren ...	172	35	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Förskott till reparation af kartor ...	400	00	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kontant i Riksbanken	3,972	36	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa 4,544 71.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

8:o. För att bereda en öfversigt af antalet mål och ärenden, hvilka blifvit under de senast förflutna sex åren hand-

lagda, dels af Styrelsen och dels i landtmäterifiskalskontoret, meddelas i underdånighet följande:

Arbetsförteckning.

Å r.	Landtmäteristyrelsen.						Landtmäterifiskalskontoret.					
	Antal mål och ärenden:					Antal utgånga expeditioner.	Antal mål och ärenden:					Antal utgånga expeditioner.
	balanserade från föregående år.	inkomna under året.	summa.	afgjorda under året.	balanserade till följande år.		balanserade från föregående år.	inkomna under året.	summa.	afgjorda under året.	balanserade till följande år.	
1885.....	10	526	536	514	22	892	33	179	212	192	20	150
1886.....	22	572	594	585	9	961	20	197	217	194	23	149
1887.....	9	551	560	556	4	922	23	199	222	206	16	200
1888.....	4	546	550	541	9	996	16	189	205	182	23	183
1889.....	9	512	521	514	7	921	23	181	204	195	9	185
Summa.....	54	2,707	2,761	2,710	51	4,692	115	945	1,060	969	91	867
Medeltal.....	11	541	552	542	10	938	23	189	212	194	18	173
1890.....	7	608	615	602	13	1,001	9	203	212	198	14	212

Landtmäteripersonalen.

Enligt matrikeln öfver landtmäteripersonalen, bestod denna personal vid 1889 års slut af:

7 embets- och tjenstemän vid Generallandtmäterikontoret;
22 förste landtmätare;
155 kommissionslandtmätare, deraf 1 varit sysselsatt vid allmänna ekonomiska karteverket och 18 vid storskiftes- och afvittringsverken;
68 vice kommissionslandtmätare, deraf 2 varit sysselsatte vid det förenämnda karteverket och 2 vid afvittringsverket;
126 landtmäteriauskultanter;
131 landtmäterielever;
509 tillsammans; deraf på eget ansvar arbetande 252, eller 11 mindre än vid årets början.

Inom denna personal hafva följande förändringar timat under år 1890:

	Afgångna äro:					Tillkomna.
	genom befor- drän.	genom skickel.	genom döden.	Summa.		
Embets- och Tjenstemän vid Generallandtmäterikontoret	—	—	1	1	—	—
Förste Landtmätare	—	2	—	2	—	2
Kommissionslandtmätare	2	5	3	10	4	4
vice Kommissionslandtmätare	4	—	1	5	10	10
Landtmäteriauskultanter	10	—	2	12	13	13
Landtmäterielever	13	—	—	13	29	29
Summa	29	7	7	43	58	58
		14				

Dessutom hafva 3 storskiftes- och afvittringslandtmätare såsom sådana afgått, men qvarstå dock såsom kommissionslandtmätare.

Landtmäteripersonalen har ökats med de 29 eleverna, och som 14 personer afgått, så har landtmäteripersonalen på det hela ökats med 15.

Vid 1890 års slut funnos enligt matrikeln:

6 embets- och tjenstemän vid Generallandtmäterikontoret;
22 förste landtmätare;
148 kommissionslandtmätare, deraf 1 varit sysselsatt vid allmänna ekonomiska karteverket och 17 vid storskiftes- och afvittringsverken;
73 vice kommissionslandtmätare, deraf 2 varit sysselsatte vid det förenämnda karteverket och 2 vid afvittringsverket;
127 landtmäteriauskultanter;
148 landtmäterielever;
524 tillsammans; deraf på eget ansvar arbetande 249, eller 3 mindre än vid årets början.

Af de på eget ansvar arbetande hafva 14 under sistlidet år icke verkställt några tjenstgörömmål.

I matrikeln qvarstå jemväl åtskilliga auskultanter och elever, hvilka sannolikt icke vidare komma att sysselsätta sig med landtmäterigörömmål; ty under sistlidet år tjenstgjorde af de 275 i matrikeln upptagne endast:

104 landtmäteriauskultanter och
109 landtmäterielever;
213 tillsammans, eller 51 flere än under år 1889.

Allmänna Skiftesverket.

Af *tab. 1*, hvilken innehåller ett, efter förste landtmätarnes berättelse om landtmäteriet i hvarje län, länsvis upprättadt sammandrag öfver år 1890 afslutade landtmäteriförrättningar i hela riket — storskiftes- och afvittringsgörömmålen dock icke inbegripna — täcktes Eders Kongl. Maj:t nädigst

inhemta, i hvad mån berörda förrättningar inom hvarje län förekommit. Och när detta sammandrags summor sammanställas med de summor, hvilka finnas i lika beskaffade sammandrag för åren 1885—1889, så erhållas de sifferuppgifter, som redovisas i *tab. 2*, innehållande sammandrag öfver *afslutade egentliga laga skiftens**) och, med undantag för storskiften och afvittringar, alla andra landtmäteriförrättningars *omfång* åren 1885—1890.

De märkligaste upplysningar, som hemtas ur *tab. 1*, torde vara, att inom hela riket laga skiften under år 1890 blifvit afslutade å 158,009 hektar och 157,532 mantal, — att i Malmöhus län intet laga skifte afslutats under år 1890, — att inom hvarjdera af Vestmanlands och Blekinge län endast ett laga skifte afslutats, omfattande det inom Vestmanlands län 91 hektar och 1 mantal samt det inom Blekinge län 122 hektar och 0,812 mantal, — att i Gotlands län, hvarest de under året 1890 afslutade laga skiftesförrättningarnes omfattning varit större än i något annat län i södra och mellersta delarne af riket, sådana förrättningar afslutats å 7,173 hektar och 15,875 mantal, — att i Jemtlands län, hvarest de under år 1890 afslutade laga skiftesförrättningarnes omfattning varit större än inom något annat län i riket, sådana förrättningar afslutats å 61,451 hektar och 22,615 mantal, — att ingen stängseldelning afslutats af landtmätare år 1890 inom Jönköpings, Kronobergs, Gotlands, Malmöhus, Örebro, Kopparbergs, Jemtlands, Vesterbottens och Norrbottens län samt att icke heller någon vägdelning af landtmätare under nyssnämnda år verkstälts inom Jönköpings, Vermlands, Jemtlands, Vesterbottens och Norrbottens län.

Af *tab. 2* synes, bland annat, att alla de afslutade landtmäteriförrättningarne omfattat:

	år 1890	år 1889	i medeltal under åren 1885—1889
skiftade mantal	312	365	372
afmätta hektar	262,500	185,231	173,401
skiftade „	318,833	270,370	263,841
afmätta längder, meter	1,663,275	901,660	1,476,503
delade „	925,329	615,115	1,030,159

af hvilket allt följer, att de afslutade förrättningarnes omfång under år 1890 varit större än under år 1889, utom hvad angår skiftade mantal, samt jemväl större än motsvarande medeltalen för åren 1885—1889, utom hvad angår skiftade mantal och delade längder.

Tab. 3 innehåller en öfversigt öfver den arbetande landtmäteripersonalen vid allmänna skiftesverket samt dervid förekommande landtmäteriförrättningars mängd, beskaffenhet och handläggning.

Af *tab. 4* synes, att förordnanden till landtmäteriförrättningar i hela riket utgifvits:

*) Med *egentliga laga skiften* förstås, här och i det följande, laga skifte på antingen alla egorna eller ock särskildt inrösningsjorden samt särskildt afrösningsjorden till icke allenast byar, utan äfven enstaka hemman eller lägenheter, som utgöra possessioner för sig sjelfva, *hvilka icke tillförene undergått hvarken enskifte eller laga skifte*. Till *andra förrättningar* räknas deremot ändringar af afslutade laga skiften, klyfningar af hemman och lägenheter, hvilka förut undergått enskifte eller laga skifte, och alla andra förrättningar, som icke utgöra egentliga laga skiften och ej heller storskiftes- eller afvittringsförrättningar.

år 1890 till 222 laga skiften och 1,930 andra förrättn., eller tills. 2,152				
år 1889 till 188	d:o	d:o 1,758	d:o	d:o 1,946
o. i medeltal för åren				
1885—1889 till 181	d:o	d:o 1,802	d:o	d:o 1,983.

För öfrigt torde i afseende å ofvan omförmälda förordnanden böra anmärkas, att under år 1890 en del deraf meddelats för landtmätare från andra län än det, inom hvilket de varit stationerade, nemligen:

inom Stockholms	län		för 2 landtmätare
» Upsala	»	» 2	d:o
» Södermanlands	»	» 1	d:o
» Östergötlands	»	» 2	d:o
» Jönköpings	»	» 2	d:o
» Kronobergs	»	» 1	d:o
» Kristianstads	»	» 3	d:o
» Malmöhus	»	» 1	d:o
» Hallands	»	» 1	d:o
» Göteborgs och Bohus	»	» 2	d:o
» Elfsborgs	»	» 1	d:o
» Vestmanlands	»	» 1	d:o
» Kopparbergs	»	» 1	d:o
» Gefleborgs	»	» 2	d:o
» Västernorrlands	»	» 1	d:o
» Vesterbottens	»	» 1	d:o.

Af *tab. 5*, innehållande en länsvis upprättad uppgift öfver jordegares utgifter för under år 1890 *afslutade laga skiften*, synes att dessa utgifter varit lägst i Malmöhus, Blekinge och Kristianstads län, hvarest de utgjort endast respektive 60,12, 850 och 1,528,37 kronor; att samma utgifter utgjort emellan 2,000 och 5,000 kronor uti Upsala, Södermanlands, Östergötlands, Hallands, Skaraborgs, Vermlands, Örebro och Vestmanlands län; emellan 5,000 och 10,000 kronor uti Kronobergs, Göteborgs och Bohus samt Kopparbergs län; 18,218 kronor uti Jönköpings län; emellan 20,000 och 40,000 kronor uti Stockholms, Kalmar, Elfsborgs, Gefleborgs och Västernorrlands län; 56,088 kronor i Norrbottens län; 58,009 kronor i Gotlands län; 119,164 kronor i Vesterbottens län samt 124,169 kronor 24 öre i Jemtlands län, der dessa utgifter varit störst, — äfvensom att berörda utgifter för hela riket uppgått till 431,119,85 kronor till landtmätare och gode män samt till 132,296,59 kronor för öfrigt, eller tillsammans 563,416,44 kronor. — För jämförelse torde här få nämnas, att ifrågavarande slags utgifter för hela riket utgjorde år 1889: 610,505 kronor; år 1888: 659,158 kronor; år 1887: 729,837 kronor; år 1886: 558,801 kronor; år 1885: 683,462 kronor eller i medeltal för åren 1885—1889: 648,352,60 kronor.

I förestående summa äro jemväl kostnader för ändringar af laga skiften inberäknade. Ibland utgifterna till landtmätare och gode män äro upptagna alla slags till dem utgående arvoden och ersättningar för resekostnader för laga skiften, samt lösen för skifteshandlingar och kartor. De för öfrigt beräknade utgifterna äro sådana, som måst af skifteslag gemensamt bestridas, såsom till vederbörande domstolar med deras biträden, till utflyttande delegare, minskadt med hvad af allmänna medel såsom utflyttningsunderstöd erhållits, samt för den första anläggningen af vid skifte bestämda vägar och floddiken m. m.; men till de ifrågavarande utgifterna räknas icke handtlängnings- och dylika kostnader, å hvilka landtmätarne ej hafva säkra uppgifter att tillgå, och icke heller ersättningar, hvilka blifvit enligt §§ 99, 100, 101 och 107 i nämnda Skiftesstadgan, en eller flere delegare i skifteslaget för erhållna motsvarande fördelar ålagda.

Enligt i Kongl. Statskontoret erhållen upplysning, har af ofvan nämnda slags utflyttningsunderstöd, jemlikt nämnda kungörelsen den 27 September 1861, år 1890 af statsmedel utbetalts 49,456 kronor.

Tab. 6, innehållande en öfversigt öfver allmänna skiftesverkets i riket ställning den 31 December 1890, utvisar så väl i hvad mån skiftesverket numera framskridit inom hvarje särskildt län, som äfven hvad i detta afseende ännu kan anses återstå.

Denna tabell är visserligen icke i alla afseenden fullt tillförlitlig, och detta gäller isynnerhet om de uppgifter, som meddelats i de tvänne sista hufvudkolumnerna. I den förra har, såsom rubriken visar, införts mantal på de byar, som troligen komma att undergå laga skifte. Förverkligandet af hvad som i detta afseende blifvit antaget beror naturligtvis på vederbörande jordegare. Säkerligen är hemmantalet uti den ifrågavarande kolumnen snarare för högt, än för lågt, enär sannolikt ett eller annat hemman derstädes blifvit intaget, som icke kan blifva föremål för laga skifte i egentlig mening, utan allenast klyfning emellan två eller flere egare eller innehafvare. Alla sådane hemman äro eljest intagna i fjerdte hufvudkolumnen, i hvilken för öfrigt intagits alla krono- och frälseärier, boställen, bruk, bergs-, frälse- och rekognitions- m. fl. hemman, som antingen af ålder varit *enstaka*, eller blifvit detta i senare tider, medelst afvittring o. d. samt följaktligen icke kunna komma att undergå laga skifte på alla egorna, eller andra af dessa, än de, som möjligen ligga i samfällighet med andra hemmans egor.

Beträffande i fråga varande uppgifter, så vidt de angå Kopparbergs län, har vederbörande förste landtmätare meddelat, att mantalssättning å hemman och lägenheter inom länet väl af ålder funnits och äfven i senare tid skett å särskilda skatlagda lägenheter, men att inom hela länet, utom Vesterbergslagen, den långt utsträckta hemmansklyfningen i förening med den omständigheten, att huru små andelar som helst af olika byar och hemman blifvit vid storskiftesförrättningarne såsom besutenheter sammanförda, sedan lång tid omöjliggjort all mantalssättning å de särskilda hemmanen inom hvarje socken, hvarföre endast hela socknens gemensamma hemmantal vore känt; samt att i följd häraf ofvanberörda uppgifter kunnat beräknas endast approximativt och med ledning af reducerade jordatalet, med undantag för Kopparbergs och Thorsångs socknar, för hvilka uppgifterna skett under ledning af taxeringsvärden.

För öfrigt bör anmärkas beträffande ifrågavarande uppgifter för Vesterbottens och Norrbottens län, att inom dessa läns lappmarker mantalet för flere hemman ännu icke blifvit genom afvittring slutligen bestämdt, samt fördenskull uppgifterna härutinnan framdeles torde komma att väsentligen förändras.

Storskiftes- och Afvittringsverken.

Med ledning af de utaf Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande afgifna berättelser angående storskiftes- och afvittringsverket i Kopparbergs län samt afvittringsverken i Vesterbottens och Norrbottens län är *tab. 7* upprättad, utvisande storskiftes- och afvittringsverkens fortgång under 1890, och genom sammanställning af denna tabells summor med de summor,

hvilka finnas i likartade tabeller för åren 1886—1889, erhålles sammandragen fem års öfversigt af storskiftes- och afvittringsverken åren 1886—1890, *tab. 8*.

För öfrigt anföres här angående:

Storskiftes- och Afvittringsverket i Kopparbergs län.

För *Särna* socken och *Idre* kapellag hafva gradering af skogsmark samt granskning på marken och komplettering af skogskartor fortgått, hvarjemte åbodelning af inegorna blifvit af Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande fastställd den 4 Augusti 1890, sedan en föreskrifven skiftesändring blifvit verkställd. — Värderingsinstrument öfver utflyttningskostnader har blifvit upprättadt och öfverklagad skogsgradering granskad, hvarjemte publik renovation af kartor och handlingar egt rum.

Vid storskiftes- och afvittringsverket i Kopparbergs län hafva under sistlidet år varit anstälde 1 styresman och 5 landtmätare i högre lönegraden, af hvilka en i följd deraf att hans tjenstgöring befunnits öfverflödig, entledigats från afvittringsverket den 30 Juli 1890.

Afvittringsverket i Vesterbottens län.

Uti *Lycksele* socken har, sedan tvist om tilldelning af skog åt Baggböhle sågverk för stockfångstprivilegier blifvit afgjord genom Kongl. Svea Hofrätts dom den 30 Maj 1890, förslag till denna tilldelning blifvit upprättadt.

Uti *Åsele* socken har områdesutstakning skett för Lomsjö skifteslag, men kartor och handlingar, som beröra detta skifteslag, hafva ännu icke blifvit redovisade.

Uti *Dorotea* socken har utbrytning af skogsmark skett åt Vester Täsjö byamän enligt nådigt bref den 24 Maj 1889 och i sammanhang dermed egoutbyten med Vester Ormsjö by och med undantag af de kartor och handlingar, som beröra dessa områden, äro öfriga kartor och handlingar för denna socken redovisade.

För *Wilhelmina* socken är afvittringen afslutad till den utsträckning, som hittills ansetts erforderlig, sedan återstående områden blifvit utstakade och kartor och handlingar redovisade.

För *Stensele* socken är afvittringen afslutad till den utsträckning, som hittills ansetts erforderlig, och kartor och handlingar redovisade.

Uti *Sorsele* socken har utstakning egt rum af områden för Johannisberg med tillgränsande byar och lägenheter, hvarjemte förändring af Fårträskuddens område i följd af nådigt bref den 16 Augusti 1889 och ett af Eders Kongl. Maj:ts medgifvet egoutbyte emellan Qvarnbränna och Kronan blifvit utförda; men för Fjellnäs, Bure och Storbränna beror afvittringen fortfarande på afvittringen i Arvidsjaur inom Norrbottens län, och redovisning af kartor och handlingar återstår.

För *Malå* socken äro kartor och handlingar aflemnade till delegarne och återstår endast redovisning af kartor och handlingar jemte afvittring af Vågträsk, hvilken varit beroende på afvittringen i Arvidsjaur inom Norrbottens län.

Vid afvittringsverket i Vesterbottens län hafva under år 1890 varit anställda en styresman och fyra landtmätare i högre lönegraden, af hvilka en entledigats den 31 Maj och en den 31 December 1890.

Afvittringsverket i Norrbottens län.

Af de i sammanhang med afvittringen inom *Pajala* socken med *Tärendö* och *Muonionalusta* kapellförsamlingar nådigt anbefalda laga skiftena på statsverkets bekostnad återstår endast ett uti *Tärendö*, hvilket genom nådigt utslag den 26 Oktober 1888 blifvit återförvisadt från och med egograderingsåtgärden; och hafva göromålen under året hufvudsakligen omfattat egodelning och skiftesutstakningar.

För *Arvidsjaur* socken hafva förslag till disposition af öfverloppsmarker samt till ytterligare nybyggessanläggningar derå varit under arbete, hvarjemte komplettering och granskning af renovationer verkställes och beskrifning öfver ströängar, tillhöriga enskilde men belägna å Kronans marker, blifvit upprättadt.

För *Arjeplogs* socken hafva områdens uträkning och utbrytning fortgått jemte fullbordande af mätning och taxering till den utsträckning, som för närvarande anses erforderlig.

För *Jockmocks* socken har afvittringsutslag blifvit af Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande afgifvet den 15 December 1890, hvarjemte några rågångar blifvit utstakade samt komplettering och granskning af renovationer egt rum och beskrifning öfver ströängar, tillhöriga enskilde, men belägna å Kronans marker, blifvit upprättadt.

För *Gellivara* socken hafva rågångsutstakning jemte komplettering och granskning af renovationer egt rum och beskrifning öfver ströängar, tillhöriga enskilde, men belägna å Kronans marker, blifvit upprättadt och afvittringen i öfrigt hvilat i afvaktan på nådig pröfning af underdåniga besvär öfver Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes afvittringsutslag.

För *Jukasjärvi* socken har kollationering af egobeskrifningar blifvit verkställd, men i öfrigt har afvittringen inom denna socken så väl som afvittringen inom *Enontekis* socken hvilat och beror på nådigt beslut i anledning af väckta förslag till i vissa delar förändrade föreskrifter angående afvittring ofvan odlingsgränsen inom lappmarkerna.

Vid afvittringsverket i länet hafva under år 1890 varit anstälde nio afvittringslandtmätare i högre lönegraden, af hvilka en jemväl tjenstgjort såsom styresman för afvittringen, samt två extra landtmätare under större delen af året.

Enligt i Generallandtmäterikontoret tillgängliga anteckningar öfver statsverkets utgifter för storskiftes- och afvittringsverken, uppgå dessa utgifter för

Kopparbergs län	från år 1803 t. o. m. 1890 till kr.	2,604,293
Gefleborgs län	» » 1832 » 1865 » »	57,865
Vesternorrlands län	» » 1824 » 1849 » »	338,562
Jemtlands län	» » 1821 » 1869 » »	484,501
Vesterbottens län	» » 1824 » 1890 » »	2,350,270
Norrbottens län	» » 1824 » 1890 » »	2,594,542

Summa kronor 8,430,033

Underdånigst

L. NORDENFELT.

H. Wetterström.

Stockholm den 8 Juni 1891.

TABELLBILAGOR.

Tab. 1.

Sammandrag öfver år 1890 afslutade

1.		2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.
Län.		E g e n t l i g a																
		Skiftade mantal, enligt sist upprättade jordbok.	D e l e g a r e ,										Summa skiften.	A f m ä t t a				
			qvarboende,					utflyttande,						Tomter, trädgårdar o. d. samt åker och cirkulationsjord.	Ång.	Odlingsmark.		
			som hvar för sig fått					som hvar för sig fått										
			1 skifte.	2 skiften.	3 skiften.	4 skiften.	öfver 4 skiften.	S u m m a.	1 skifte.	2 skiften.	3 skiften.	4 skiften.					öfver 4 skiften.	S u m m a.
1	Stockholms	8 750	3	7	11	8	2	31	8	4	4	1	—	17	124	189	155	—
2	Upsala	1 500	2	—	2	1	—	5	—	1	1	—	—	2	17	40	103	—
3	Södermanlands	1 875	3	2	1	—	—	6	7	—	—	—	—	7	17	65	10	1
4	Östergötlands	3 000	4	4	2	—	—	10	1	9	2	—	—	12	43	144	55	—
5	Jönköpings	5 388	28	15	1	—	—	44	8	9	3	—	—	20	96	179	189	16
6	Kronobergs	2 500	5	1	3	—	—	9	9	4	1	—	—	14	36	60	40	6
7	Kalmar	4 500	14	7	16	—	—	37	2	5	7	—	—	14	109	289	107	—
8	Gotlands	15 875	85	32	32	16	—	165	17	9	6	4	—	36	378	800	879	498
9	Blekinge	0 812	1	1	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	3	59	9	—
10	Kristianstads	0 606	8	—	—	—	—	8	1	1	2	—	—	4	17	29	43	194
11	Malmöhus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12	Hallands	0 440	2	—	1	—	—	3	—	—	1	—	—	1	8	11	28	9
13	Göteborgs och Bohus	4 813	8	13	3	—	—	24	—	2	1	—	—	3	50	80	40	—
14	Elfsborgs	14 807	44	29	11	—	—	84	8	9	2	—	—	19	167	341	241	46
15	Skaraborgs	0 500	7	2	2	2	—	13	2	—	2	—	—	4	33	32	35	—
16	Vernlands	1 580	—	5	1	—	—	6	—	1	2	—	—	3	21	41	9	1
17	Örebro	0 750	1	2	2	—	—	5	1	1	—	—	—	2	14	73	31	—
18	Vestmanlands	1 000	1	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	1	2	70	3	—
19	Kopparbergs	1 759	7	2	3	1	—	13	2	1	3	—	—	6	37	96	32	10
20	Gefleborgs	23 215	90	31	13	10	8	152	5	1	3	—	—	9	291	467	324	9
21	Vesternorrlands	5 698	34	27	13	2	—	76	2	3	—	—	—	5	143	145	465	48
22	Jemtlands	22 615	87	36	17	23	66	229	10	9	—	—	—	19	702	336	581	584
23	Vesterbottens	24 558	38	49	49	21	6	163	22	27	19	8	1	77	567	1,234	2,812	639
24	Norrbottnens	11 491	41	61	54	34	3	193	3	4	7	—	—	14	508	119	2,287	340
Summa för egentligen laga skiften ...		157 532	513	326	237	118	85	1,279	109	100	66	13	1	289	3,353	4,899	8,478	2,401
A l l a a n d r a																		
1	Stockholms	5 045	13	23	6	—	—	42	—	4	3	—	—	7	94	68	17	—
2	Upsala	6 822	14	5	7	—	—	26	2	4	—	—	—	6	55	113	210	—
3	Södermanlands	2 076	9	4	6	—	2	21	—	—	2	—	—	2	51	447	139	25
4	Östergötlands	4 314	17	9	2	—	—	28	1	—	—	—	—	1	42	620	210	4
5	Jönköpings	5 251	10	12	11	1	—	34	4	5	5	—	—	14	100	184	83	8
6	Kronobergs	5 229	32	4	1	4	—	41	11	4	2	1	—	18	88	114	106	35
7	Kalmar	1 601	15	6	8	—	—	29	2	3	1	—	—	6	62	227	171	36
8	Gotlands	1 414	2	3	1	1	2	9	—	1	6	—	—	7	47	12	2	—
9	Blekinge	0 890	22	30	7	—	—	59	2	—	—	—	—	2	105	136	130	—
10	Kristianstads	14 079	123	39	1	2	1	166	55	6	—	—	—	61	255	1,212	311	267
11	Malmöhus	7 763	102	6	3	—	3	114	48	11	2	2	—	63	224	1,207	278	—
12	Hallands	5 723	32	20	4	1	—	57	6	12	—	—	—	18	118	326	75	25
13	Göteborgs och Bohus	10 359	37	55	19	1	2	114	4	10	2	—	—	16	249	326	84	2
14	Elfsborgs	11 343	91	43	17	1	1	153	3	18	7	—	1	29	304	311	142	43
15	Skaraborgs	12 089	40	27	19	4	7	97	38	30	19	2	2	91	350	1,618	576	71
16	Vernlands	5 734	35	45	75	13	11	179	14	38	34	7	5	98	708	827	335	11
17	Örebro	5 312	30	17	6	—	1	54	1	5	4	—	1	11	116	409	732	21
18	Vestmanlands	3 625	2	4	6	3	—	15	2	1	7	1	—	11	69	211	77	5
19	Kopparbergs	0 060	4	3	4	5	20	36	—	2	4	—	—	6	188	28	41	164
20	Gefleborgs	12 686	79	30	34	21	20	184	7	3	8	4	5	27	557	404	306	76
21	Vesternorrlands	11 016	111	54	29	21	6	221	1	3	7	6	3	20	490	456	312	168
22	Jemtlands	9 258	52	22	21	5	1	101	10	6	1	1	—	18	213	335	212	312
23	Vesterbottens	7 071	16	44	39	15	4	118	6	4	6	1	1	18	343	488	249	350
24	Norrbottnens	5 694	21	24	43	33	22	143	1	8	6	2	—	17	500	188	566	66
Summa för alla andra förrättningar...		154 454	909	529	369	131	103	2,041	218	178	126	27	18	567	5,418	10,267	5,364	1,689
Totalsumma		311 986	1,422	855	606	249	188	3,320	327	278	192	40	19	856	8,801	15,166	13,842	4,090
Detta sammandrag, som grundar sig på förste landtmätarnes uppgifter,																		

Detta sammandrag, som grundar sig på förste landtmätarnes uppgifter,

landtmäteriförrättningar i riket.

19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.
l a g a s k i f t e n .													
h e k t a r .			S k i f t a d e h e k t a r .						M e t e r .				
Afrensingsjord.	Impediment.	S u m m a .	Tomter, trädgårdar o. d. samt åker och odka- lansjord.	Äng.	Odlingssmark.	Afrensingsjord.	Impediment.	S u m m a .	Längdenheter.	Stängseldelningar.	Värdelningar.	Andra längdelningar.	Summa längdelningar.
2,428	45	2,817	185	151	—	2,394	45	2,775	—	—	—	—	—
175	3	321	40	103	—	175	—	318	—	—	—	—	—
52	3	131	104	41	1	105	6	257	—	—	—	—	—
282	6	487	144	55	—	282	6	487	—	—	—	—	—
1,146	52	1,582	198	295	16	1,494	58	2,061	—	—	—	—	—
216	6	328	60	40	6	216	4	326	—	—	—	—	—
1,519	54	1,969	288	107	—	1,518	17	1,930	4,073	—	4,073	—	4,073
4,929	104	7,210	854	873	534	4,856	56	7,173	1,053	—	1,053	—	1,053
54	1	123	59	9	—	54	—	122	—	—	—	—	—
160	4	430	29	43	194	160	4	430	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
83	13	144	11	28	9	126	1	175	—	—	—	—	—
463	35	618	80	41	—	621	35	777	1,065	1,065	—	—	1,065
2,149	104	2,881	397	257	73	2,933	45	3,705	—	—	—	—	—
14	—	81	49	211	—	14	—	274	—	—	—	—	—
126	3	180	166	20	1	473	3	663	—	—	—	—	—
327	4	435	73	31	—	327	3	434	8,500	—	—	—	—
16	2	91	70	3	—	16	2	91	—	—	—	—	—
670	44	852	96	32	10	670	44	852	—	—	—	—	—
3,718	85	4,603	480	352	9	6,231	185	7,257	—	—	—	—	—
6,509	849	8,016	143	463	48	6,508	843	8,005	—	—	—	—	—
56,640	3,310	61,451	336	581	584	56,640	3,310	61,451	—	—	—	—	—
27,193	2,349	34,227	1,234	2,812	639	27,193	1,867	33,745	—	—	—	—	—
19,686	1,953	24,385	119	2,360	351	19,873	1,998	24,701	—	—	—	—	—
128,555	9,029	153,362	5,215	8,908	2,475	132,579	8,532	158,009	14,691	1,065	5,126	—	6,191

f ö r r ä t t n i n g a r .

156	9	250	156	108	3	738	23	1,028	8,656	454	2,237	—	2,691
229	37	589	275	265	6	141	4	691	14,549	10,349	4,200	—	14,549
958	20,013	21,582	98	10	8	149	7	272	80,682	1,600	43,702	—	45,302
346	19	1,159	94	70	4	204	2	374	56,450	35,356	929	—	36,285
433	11	719	162	128	14	715	11	1,030	5,850	—	—	—	—
379	13	647	130	268	33	1,037	6	1,474	36,523	—	5,293	—	5,293
231	152	817	116	112	31	397	6	662	298,456	20,093	250,967	—	271,060
—	—	14	65	44	37	257	—	403	4,062	—	6,248	—	6,248
376	25	667	84	99	—	300	3	486	25,743	11,639	21,450	—	33,059
521	37	2,348	828	1,066	2,375	100	17	4,386	4,757	4,762	13,946	—	18,708
—	34	1,519	830	202	—	—	—	1,032	34,520	—	34,520	—	34,520
402	38	866	246	131	—	586	8	971	60,498	1,496	21,253	—	22,749
462	77	951	240	78	2	1,064	19	1,403	25,544	28,739	13,106	—	41,845
409	18	923	435	198	41	1,204	20	1,598	255,504	3,864	154,485	—	158,349
449	36	2,750	1,071	486	59	451	8	2,075	35,020	2,400	3,100	—	5,500
4,555	115	5,843	745	337	12	4,650	22	5,766	9,357	2,141	—	—	2,141
1,410	28,509	31,081	336	76	13	854	19	1,298	29,948	—	4,148	—	4,148
476	1,008	1,777	262	64	6	664	7	1,003	30,022	1,220	28,302	—	30,022
720	41	994	58	101	164	55,088	11,731	67,142	47,107	—	3,654	—	3,654
13,754	533	15,123	836	752	114	21,200	876	23,778	9,900	50,300	61,854	—	112,154
5,413	246	6,595	494	340	175	7,912	203	9,124	109,623	47,023	23,029	—	70,052
6,356	170	7,385	433	435	510	19,389	398	21,163	458,089	—	—	—	—
1,958	60	3,105	529	405	376	5,084	116	6,510	3,790	—	—	—	—
518	56	1,394	252	832	104	5,423	242	6,853	8,934	—	—	779	779
40,511	51,307	109,133	8,775	6,607	4,067	127,607	13,748	160,824	1,648,584	221,436	696,923	779	919,133
169,066	60,336	262,500	13,990	15,515	6,562	260,486	22,280	318,833	1,663,275	222,501	702,049	779	925,329

innehåller intet i afseende på storskiftes- och afvittringsverken.

Tab. 2.

Sammandrag öfver afslutade egentliga laga skiftens och, med undantag för storskiften

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.
Å r.	Skiftade mantal enligt sist uppräknade jordbok.	D e l e g a r e,												Summa skiften.	A f m ä t t a		
		qvarboende,						utflyttande							Toner, trädgårdar o. d. samt åker och öknationsjord.	Äng.	Odlingssmark.
		som hvar för sig fått,					S u m m a.	som hvar för sig fått,					S u m m a.				
		1 skifte.	2 skiften.	3 skiften.	4 skiften.	öfver 4 skiften.		1 skifte.	2 skiften.	3 skiften.	4 skiften.	öfver 4 skiften.					
1885.....	412 539	1,608	980	578	235	167	3,568	426	354	233	42	17	1,072	9,454	16,824	14,020	3,369
1886.....	385 197	1,762	822	602	185	125	3,496	487	351	232	68	27	1,165	9,132	16,942	11,814	5,400
1887.....	365 519	1,289	937	620	223	89	3,158	361	326	205	58	23	973	8,451	17,270	13,332	6,310
1888.....	333 128	1,248	861	674	281	98	3,162	391	315	219	63	20	1,008	8,798	16,677	11,591	5,491
1889.....	365 376	1,478	872	509	224	108	3,191	388	304	173	53	15	933	8,816	16,423	13,853	3,627
Summa	1,861 759	7,385	4,472	2,983	1,148	587	16,575	2,053	1,650	1,062	284	102	5,151	44,651	84,136	64,610	24,197
Medeltal för hvarje år	372 352	1,477	894	597	230	117	3,315	411	330	212	57	20	1,030	8,930	16,827	12,922	4,839
År 1890:																	
Egentliga laga skiften	157 532	513	326	237	118	85	1,279	109	100	66	13	1	289	3,363	4,899	8,478	2,401
Alla andra förrättningar	154 454	909	529	369	131	103	2,041	218	178	126	27	18	567	5,418	10,267	5,364	1,689
Summa	311 986	1,422	855	606	249	188	3,320	327	278	192	40	19	856	8,801	15,166	13,842	4,090

och afvittringar, alla andra landtmäteriförrättnings omfång åren 1885—1890.

19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.
hektar.			Skiftade hektar.						Meter.				
Afrensingsjord.	Impediment.	Summa.	Tonter, trädgårdar o. d. samt åker och cirku- lationsjord.	Äng.	Odlingssmark.	Afrensingsjord.	Impediment.	Summa.	Längdmätningar.	Stängseldelnar.	Värdelningar.	Andra längdelningar.	Summa längdelningar.
137,983	9,680	181,876	17,564	17,928	6,153	213,980	14,997	270,622	1,957,678	231,070	1,183,657	8,382	1,423,109
103,507	8,185	145,848	17,003	16,804	6,958	194,619	17,701	253,085	1,551,175	125,281	1,077,677	2,902	1,205,860
142,274	14,590	193,776	17,022	16,237	7,438	232,517	24,989	298,203	1,819,659	111,373	1,209,075	13,633	1,334,081
116,538	9,976	160,273	16,992	14,017	6,780	178,326	10,811	226,926	1,152,343	92,713	479,917	—	572,630
137,555	13,773	185,231	17,420	15,763	5,527	211,693	19,967	270,370	901,660	101,227	505,933	7,955	615,115
637,857	56,204	867,004	86,001	80,749	32,856	1,031,135	88,465	1,319,206	7,382,515	661,664	4,456,259	32,872	5,150,795
127,572	11,241	173,401	17,200	16,150	6,571	206,227	17,693	263,841	1,476,503	132,333	891,252	6,574	1,030,159
128,555	9,029	153,362	5,215	8,908	2,475	132,879	8,532	158,009	14,691	1,065	5,126	—	6,191
40,511	51,307	109,138	8,775	6,607	4,087	127,607	13,748	160,824	1,648,584	221,436	696,923	779	919,138
169,066	60,336	262,500	13,990	15,515	6,562	260,486	22,280	318,833	1,663,275	222,501	702,049	779	925,329

Tab. 3.

Öfversigt öfver den arbetande landtmäteripersonalens vid allmänna skiftesverket samt dervid

1.		2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.
L ä n.		Arbetande personal.			A f 1 8 9 0 å r s												
		Landtmätare.	Medhjelpare.	Elever.	Under året afslutade:						Under föregående år afslutade:						Bör-
					Egentliga laga skiften.	Alla andra.	Beroende af rättgång efter afslutandet.		Fastställda.		Egentliga laga skiften.	Alla andra.	Beroende af rättgång efter afslutandet.		Fastställda.		Egentliga laga skiften.
							Egentliga laga skiften.	Alla andra.	Egentliga laga skiften.	Alla andra.			Egentliga laga skiften.	Alla andra.	Egentliga laga skiften.	Alla andra.	
1	Stockholms	10	3	3	4	43	1	—	—	19	10	63	—	2	10	42	5
2	Upsala	5	—	1	2	29	—	—	1	6	9	20	—	2	9	16	5
3	Södermanlands.....	6	5	1	4	46	—	4	1	7	16	115	—	7	15	70	3
4	Östergötlands	6	2	4	3	62	—	1	2	6	9	125	—	13	7	59	8
5	Jönköpings	7	3	3	13	53	—	1	3	3	45	157	1	3	23	71	16
6	Kronobergs	6	—	2	2	42	—	—	—	14	8	39	—	7	8	26	6
7	Kalmar	11	1	1	5	90	1	7	1	11	7	98	1	7	6	48	12
8	Gotlands	12	7	—	4	26	2	—	1	3	18	54	1	—	12	33	11
9	Blekinge	3	1	1	1	37	—	—	—	7	2	50	—	1	2	31	3
10	Kristianstads	4	—	—	3	132	—	3	1	50	3	155	—	7	2	105	2
11	Malmöhus	5	1	1	—	111	—	5	—	29	7	110	—	2	7	69	—
12	Hallands	7	1	—	2	62	—	3	1	9	8	98	—	5	8	51	9
13	Göteborgs och Bohus	4	1	2	8	86	1	1	4	28	15	142	1	5	10	85	7
14	Elfsborgs	16	5	9	25	124	1	—	11	13	42	180	—	3	39	118	19
15	Skaraborgs	7	7	5	6	123	—	4	3	37	19	245	—	20	16	173	6
16	Vermlands.....	10	4	11	3	122	—	3	1	18	7	202	1	6	4	166	7
17	Örebro	5	5	—	2	58	1	1	—	8	12	100	—	3	12	59	7
18	Vestmanlands	6	2	1	1	40	—	1	1	10	9	50	—	3	8	31	2
19	Kopparbergs	15	8	—	3	80	—	4	1	1	4	121	—	11	3	24	3
20	Gefleborgs	21	7	7	14	115	—	1	—	20	36	181	7	12	19	105	49
21	Vesternorrlands	11	6	8	11	98	—	4	1	7	41	205	4	13	23	101	34
22	Jemtlands	19	12	18	11	59	3	2	3	15	29	83	—	4	22	52	51
23	Vesterbottens	16	17	20	21	58	—	—	6	19	48	60	—	—	43	56	82
24	Norrbottens	13	6	11	13	84	1	2	3	7	23	147	3	5	14	104	20
Summa		225	104	109	161	1,780	11	47	45	347	427	2,800	19	141	322	1,695	367

förekomna landtmäteriförrättningsars mängd, beskaffenhet och handläggning under år 1890.

18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.	33.	34.	35.	36.	37.	38.	39.
förrättningar äro:																					
jude, men icke avslutade:					Ej handlagda.		Totalsumma.		Balanserade från år 1889.		Tillkomna år 1890.		Redovisade år 1890.		Balanserade till år 1891.		Beroende af rättgång efter avslutandet.		Fastställda.		
Alla andra.	Under handläggning.	Uppskjutna.	Beroende af rättgång före avslutandet.		Insatta.	Egentliga laga skiften.	Alla andra.	Egentliga laga skiften.	Alla andra.	Egentliga laga skiften.	Alla andra.	Egentliga laga skiften.	Alla andra.	Egentliga laga skiften.	Alla andra.	Egentliga laga skiften.	Alla andra.	Summa.		Summa.	
			Egentliga laga skiften.	Alla andra.														Egentliga laga skiften.	Alla andra.		
17	8	6	1	1	6	1	15	20	138	17	90	3	48	—	26	20	112	1	2	10	61
17	7	6	1	3	5	1	14	17	80	13	52	4	28	9	36	8	44	—	2	10	22
35	16	17	—	2	3	1	18	24	214	19	161	5	53	9	67	15	147	—	11	16	77
39	10	19	—	8	10	1	13	21	239	15	168	6	71	5	82	16	157	—	14	9	65
26	15	13	3	5	6	1	21	75	257	40	150	35	107	12	57	63	200	1	4	26	74
25	5	15	—	5	6	—	17	16	123	13	78	3	45	1	16	15	107	—	7	8	40
31	17	15	—	6	5	2	24	26	243	19	164	7	79	2	78	24	165	2	14	7	59
12	10	7	1	—	5	1	23	34	115	27	73	7	42	6	53	28	62	3	—	13	36
21	8	6	—	4	6	1	25	7	133	6	84	1	49	1	41	6	92	—	1	2	38
27	2	12	—	6	9	—	29	8	343	4	192	4	151	2	134	6	209	—	10	3	155
23	1	11	—	4	7	—	33	7	277	7	142	—	135	—	88	7	189	—	7	7	98
31	5	15	1	2	17	—	51	19	242	13	173	6	69	4	66	15	176	—	8	9	60
36	14	12	—	10	7	2	49	32	313	22	212	10	101	4	74	28	239	2	6	14	113
71	54	19	—	4	13	7	55	93	430	83	288	10	142	18	129	75	301	1	3	50	131
63	10	38	1	7	13	4	36	35	467	30	338	5	129	7	107	28	360	—	24	19	210
104	45	35	—	11	20	6	61	23	489	15	320	8	169	4	134	19	355	1	9	5	184
50	18	22	1	4	12	—	43	21	251	16	178	5	73	7	96	14	155	1	4	12	67
24	6	6	1	6	7	1	10	13	124	12	85	1	39	8	50	5	74	—	4	9	41
113	63	21	—	16	16	—	47	10	361	8	229	2	132	1	106	9	255	—	15	4	25
136	87	43	2	34	19	5	81	104	513	91	358	13	155	11	110	93	403	7	13	19	125
141	72	45	7	25	26	5	73	91	517	77	382	14	135	22	142	69	375	4	17	24	108
69	58	11	10	15	26	11	29	102	240	78	171	24	69	19	69	83	171	3	6	25	67
37	81	28	1	1	8	20	14	171	169	112	104	59	65	36	76	135	93	—	—	49	75
68	53	21	1	2	11	2	35	58	334	46	233	12	101	6	105	52	229	4	7	17	111
1,216	665	443	31	181	263	72	816	1,027	6,612	783	4,425	244	2,187	194	1,942	833	4,670	30	188	367	2,042

Tab. 4.

Sammandrag öfver förordnanden till landtmäteriförrättningar, utfärdade under åren 1885—1890.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.
Län.	Utfärdade förordnandens													
	antal under åren										medeltal under åren 1885 t. o. m. 1889.		antal under år 1890.	
	1885.		1886.		1887.		1888.		1889.					
	Egentliga laga skitten.	Andra förrättningar.	Egentliga laga skitten.	Andra förrättningar.	Egentliga laga skitten.	Andra förrättningar.	Egentliga laga skitten.	Andra förrättningar.	Egentliga laga skitten.	Andra förrättningar.	Egentliga laga skitten.	Andra förrättningar.	Egentliga laga skitten.	Andra förrättningar.
1 Stockholms	4	48	10	49	5	49	12	41	2	56	6 ⁶	48 ⁶	3	45
2 Upsala	—	27	3	16	5	20	9	22	5	28	4 ⁴	22 ⁶	4	27
3 Södermanlands	4	56	6	59	7	44	2	60	6	59	5 ⁰	55 ⁶	5	53
4 Östergötlands	6	74	8	38	11	36	6	45	2	40	6 ⁶	46 ⁶	7	43
5 Jönköpings	11	90	7	65	7	61	6	45	9	46	8 ⁰	61 ⁴	14	36
6 Kronobergs	6	69	2	63	6	57	6	40	4	49	4 ⁸	55 ⁶	3	45
7 Kalmar	10	70	3	64	4	68	2	69	5	67	4 ⁸	67 ⁶	7	77
8 Gotlands	3	25	1	25	2	19	4	24	4	26	2 ⁸	23 ⁸	7	26
9 Blekinge	1	52	2	37	1	32	1	41	3	40	1 ⁶	40 ⁴	1	49
10 Kristianstads	2	147	—	109	2	108	—	108	1	128	1 ⁰	120 ⁰	4	141
11 Malmöhus	1	172	—	156	2	132	3	84	5	93	2 ²	127 ⁴	0	122
12 Hallands	10	119	7	68	2	75	3	49	2	62	4 ⁸	74 ⁶	6	74
13 Göteborgs och Bohus	4	88	2	102	8	75	3	78	8	113	5 ⁸	91 ²	10	101
14 Elfsborgs	21	144	18	110	15	161	13	116	23	119	18 ⁰	130 ⁰	12	129
15 Skaraborgs	9	156	6	137	9	90	6	97	7	113	7 ⁴	118 ⁶	5	118
16 Vermlands	4	116	5	101	5	109	5	93	5	133	4 ⁸	110 ⁴	8	155
17 Örebro	9	92	4	91	7	117	2	63	6	47	5 ⁶	82 ⁰	5	73
18 Vestmanlands	3	36	2	41	4	35	5	31	1	27	3 ⁰	34 ⁰	1	32
19 Kopparbergs	1	79	3	67	2	64	16	101	—	79	4 ⁴	78 ⁰	2	129
20 Gefleborgs	17	138	22	119	13	114	10	110	12	162	14 ⁸	128 ⁶	14	132
21 Westernorrlands	9	79	13	127	22	97	12	89	12	118	13 ⁶	102 ⁰	11	93
22 Jemtlands	10	66	13	67	9	59	8	63	18	43	11 ⁶	59 ⁶	22	65
23 Vesterbottens	26	46	23	44	34	45	30	73	39	57	30 ⁴	53 ⁰	59	65
24 Norrbottens	11	74	13	86	5	66	11	73	9	53	9 ⁸	70 ⁴	12	100
Summa	182	2,063	173	1,841	187	1,733	175	1,615	188	1,758	181 ⁸	1,802 ⁰	222	1,930
	2,245		2,014		1,920		1,790		1,946		1,963 ⁸		2,152	

Tab. 5. Uppgift å jordegares utgifter för laga skiften, afslutade under år 1890.

Län.	Utgifter till landtmätare och gode män.		Öfriga beräknade utgifter.		Tillsammans.		
	Kronor.	öre.	Kronor.	öre.	Kronor.	öre.	
1 Stockholms	19,568	48	9,536	71	29,105	19	1
2 Upsala	2,107	18	1,683	83	3,791	01	2
3 Södermanlands	2,318	91	754	—	3,072	91	3
4 Östergötlands	2,332	—	1,372	—	3,704	—	4
5 Jönköpings	12,543	—	5,675	—	18,218	—	5
6 Kronobergs	3,096	—	2,944	—	6,040	—	6
7 Kalmar	15,042	57	10,261	76	25,304	33	7
8 Gotlands	35,954	—	22,055	—	58,009	—	8
9 Blekinge	850	—	—	—	850	—	9
10 Kristianstads	1,428	37	100	—	1,528	37	10
11 Malmöhus	60	18	—	—	60	18	11
12 Hallands	842	—	1,470	—	2,312	—	12
13 Göteborgs och Bohus	5,855	93	755	81	6,611	74	13
14 Elfsborgs	19,476	49	7,957	84	27,434	33	14
15 Skaraborgs	2,386	—	398	—	2,784	—	15
16 Vermlands	2,255	98	720	—	2,975	98	16
17 Örebro	1,902	32	582	72	2,485	04	17
18 Vestmanlands	959	—	1,186	—	2,145	—	18
19 Kopparbergs	3,715	03	5,764	39	9,479	42	19
20 Gefleborgs	24,890	—	7,858	—	32,748	—	20
21 Vesternorrlands	22,331	—	3,006	—	25,337	—	21
22 Jemtlands	117,182	36	6,936	88	124,169	24	22
23 Vesterbottens	79,902	—	39,262	—	119,164	—	23
24 Norrbottens	54,121	05	1,966	65	56,087	70	24
Summa	431,119	85	132,296	59	563,416	44	

Tab. 6. Allmänna skiftesverkets i riket ställning den 31 December 1890.

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	
Län.	Nuvärande hemmantal för landsbygden	Mantal (der annat icke säges, enligt sist upprättade jordebok), hvilka													
		undergått fastställt enskifte eller laga skifte, eller ock storskifte, som troligen icke rubbas, på			voro föremål för laga skifte den 31 December 1890, på			troligen komma att undergå laga skifte, på			troligen icke komma att undergå laga skifte, på				
		alla egorna	endast in- egorna	endast ut- egorna	alla egorna	endast in- egorna	endast ut- egorna	alla egorna	endast in- egorna	endast ut- egorna	alla egorna	endast in- egorna	endast ut- egorna		
1	Stockholms	4,053	1,967	81	43	16	—	5	61	—	—	1,885	43	76	1
2	Upsala	3,559	2,180	122	9	4	—	—	159	2	—	1,091	—	116	2
3	Södermanlands	3,321	1,092	31	175	—	—	—	11	—	1	2,029	156	12	3
4	Östergötlands	5,491	3,050	4	1	8	—	—	318	—	2	2,108	—	—	4
5	Jönköpings	3,894	265	23	3	19	—	—	216	2	—	969	5	29	5
6	Kronobergs	2,788	2,109	10	59	6	—	—	223	8	2	380	50	9	6
7	Kalmar	3,383	2,134	58	38	20	—	—	361	—	20	808	—	—	7
8	Gotlands	1,098	684	48	—	69	—	5	281	—	—	16	—	43	8
9	Blekinge	1,083	923	9	8	1	—	—	69	8	9	72	—	—	9
10	Kristianstads	2,991	2,019	—	—	—	—	—	—	—	—	971	—	—	10
11	Malmöhus	4,069	3,597	—	—	—	—	—	—	—	—	472	—	—	11
12	Hallands	2,918	2,496	14	92	5	—	—	84	—	—	227	92	14	12
13	Göteborgs och Bohus	2,871	2,418	61	58	6	—	—	65	4	11	311	5	—	13
14	Elfsborgs	4,190	2,995	85	74	21	7	19	203	13	12	866	—	—	14
15	Skaraborgs	4,712	3,568	13	29	40	—	2	170	18	—	901	—	—	15
16	Vermlands	1,778	1,227	10	20	5	—	2	25	14	2	497	—	—	16
17	Örebro	2,875	1,936	65	30	7	—	—	95	8	4	742	22	60	17
18	Vestmanlands	2,852	1,809	105	9	—	—	—	67	—	12	862	2	86	18
19	Kopparbergs	1,858	418	96	62	10	—	—	660	351	—	282	41	426	19
20	Gefleborgs	2,179	1,211	249	301	60	35	9	322	179	156	119	2	—	20
21	Vesternorrlands	1,827	1,330	241	75	12	1	5	52	42	203	149	—	1	21
22	Jemtlands	1,109	805	51	19	103	2	15	86	21	13	37	3	31	22
23	Vesterbottens	1,136	603	9	—	130	—	—	198	19	30	175	2	—	23
24	Norrbottens	1,130	529	13	1	69	—	7	230	1	2	288	—	5	24
	Summa	67,165	41,365	1,398	1,106	611	45	69	3,956	690	479	16,257	423	908	

Tab. 7. Storskiftes- och Afvittringsverkens fortgång år 1890.

	I Kopparbergs län.	I Vesterbottens län.	I Norrbottens län.	S u m m a.
Afmätte:				
inegor, hektar	---	---	917	917
skogsmark, d:o	---	---	11,267	11,267
summa, d:o	---	---	12,184	12,184
Uträknade och beskrifna:				
tomter, åker o. d., hektar	---	---	4	4
äng, d:o	---	---	1,526	1,526
odlingsmark, d:o	---	---	32	32
skogsmark, d:o	21,061	---	58,503	79,564
impediment, d:o	11,852	---	23,424	35,276
summa, d:o	32,913	---	83,489	116,402
Områdes utbrytning:				
tomter, åker o. d., hektar	---	---	178	178
äng, d:o	---	---	18,002	18,002
odlingsmark, d:o	---	---	1,234	1,234
skogsmark, d:o	---	---	128,350	128,350
impediment, d:o	---	---	296,066	296,066
summa, d:o	---	---	443,830	443,830
gamla hemman, mantal	---	---	24,481	24,481
tillökningsjord, d:o	---	---	---	---
nybyggen, d:o	---	---	5,921	5,921
gamla hemman, antal	---	---	105	105
kronotorp, d:o	---	---	---	---
nybyggen, d:o	---	---	35	35
öfverloppsmarker, d:o	---	---	17	17
särskilda lägenheter, d:o	---	---	2	2
Delning af inegor emellan åbor:				
tomter, åker o. d., hektar	---	---	---	---
äng, d:o	---	---	---	---
impediment, d:o	---	---	---	---
summa, d:o	---	---	---	---
Uttakade och rörlagda rågångar, skifteslinier m. m., meter	---	151,566	669,480	821,046
Alla statens kostnader, kronor	29,113	23,152	57,736	110,001

Tab. 8. Sammandragen femårsöfversigt af Storskiftes- och Afvittringsverken åren 1886—1890.

	1886.	1887.	1888.	1889.	1890.	S u m m a 1886—1890.
Kopparbergs län:						
hektar, afmätta	107,907	126,111	70,917	40,645	---	346,180
" uträknade	3,301	58,962	157,280	46,724	32,913	299,180
" delade inegor och skogsmark emellan byalag	---	---	3,025	---	---	3,025
" " inegor emellan åbor	---	---	2,363	652	---	3,015
" " skogsmark emellan byalag	---	293,838	---	---	---	293,838
kilometer, uttakade och rörlagda	204	744	5	240	---	1,193
kronor, af staten utbetalda	85,849	83,436	66,469	49,475	29,113	314,342
Vesterbottens län:						
hektar, utbrutna	259,221	284,314	---	7,038	---	550,573
kilometer, uttakade och rörlagda	1,469	1,539	454	1,339	151	4,952
kronor, af staten utbetalda	60,356	56,991	29,113	41,125	23,152	210,737
Norrbottens län:						
hektar, afmätta	312,133	282,724	47,424	30,177	12,184	684,642
" uträknade	318,215	282,734	44,162	30,177	83,489	758,777
" utbrutna	2,250,466	1,137,562	303,553	575,870	443,830	4,711,281
kilometer, uttakade och rörlagda	169	9	1,327	143	670	2,318
kronor, af staten utbetalda	110,304	106,321	83,583	58,487	57,736	416,431
Alla tre länen:						
hektar, afmätta	420,040	409,435	118,341	70,822	12,184	1,030,822
" uträknade	321,516	341,696	201,442	76,901	116,402	1,057,957
" utbrutna	2,509,687	1,715,707	303,553	582,908	443,830	5,555,685
" delade inegor emellan åbor	---	---	2,363	652	652	3,667
" " inegor och skogsmark emellan byalag	---	---	3,025	---	---	3,025
" delad skogsmark emellan byalag	---	293,838	---	---	---	293,838
kilometer, uttakade och rörlagda	1,842	2,293	1,786	1,641	821	8,383
kronor, af staten utbetalda	256,509	246,748	179,165	149,087	110,001	941,510